

Antonia Pavlic 8-81
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN SPIRIT
GUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 133

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, JULY 15, 1971

STEV. LXXII — VOL. LXXII

Ky začel volivni boj

Podpredsednik Južnega Vietnam je v objavljenem pismu predsedniku republike napadel sedanji režim, katerega del je bil sicer ves čas tudi sam.

SAIGON, J. Viet. — V Južnem Vietnamu bodo 3. oktobra predsedniške volitve. Svojo kandidaturu je prijavil predsednik Van Thieu, sedaj pa tudi podpredsednik Ky, ki je svojemu predsedniku poslal prav malo spoštljivo pismo in ga tudi objavil. Volivna pisma se praviloma ne odlikujejo z oliko, ta pečat nosi tudi Kyjevo pismo, ki se nič ne ozira, komu je naslovljeno. Namenjeno je tistemu, ki nanj ni naslovljeno, to je saigonski politični javnosti. Ravno zato je to pismo zanimivo.

Ky namreč trdi v pismu, da mu Van Thieu ni dal nobenega posebnega dela, da pa je vendarle prišel na podlagi gradiva, ki ga je mogel dobiti v roke do prepricanja, da pomeni Van Thieujev režim za Južni Vietnam politično polomijo. Van Thieu je na primer pri zadnji kampanji obljubil, da bo končal vojakovanje s Severnim Vietnamom. Obljuba je ostala neizpolnjena. Van Thieu je obljubil celo vrsto socialnih reform, vse obljube so pa ostale na papirju. Zato je dežela preplavljena s korupcijo in krivicami. Van Thieu je obljubil demokratizacijo dežele, v resnici se pa lahko zgodi, da bodo Vietnamci sedaj izgubili še tiste redke politične pravice, ki jih imajo.

To je šele prvi Kyjev strel v Van Thieujev režim. Ker ima Ky gotovo nabranega še kaj materiala, ne bo streljanje do oktobra prenehalo, ako se ne zgodi kaj posebnega.

Ne smemo vsega skupaj smatrati kot posrečeno ali ponesrečeno saigonsko politično šalo. Pred očmi moramo imeti tudi politiko Severnega Vietnamu. Zadnja "mirovna ponudba", ki je prišla iz Hanoia, ima očitno političen cilj, čeprav obravnava vojaške zadeve. Cilj ponudbe je v tem, da spelje pogajanja o končanju vojskovanja na dvojen tir. Najprvo naj Amerika umakne svoje čete, da omogoči vračanje vojnih ujetnikov, potem se pa lahko začne mirovna pogajanja. To ni samo tehnična plat pogajanj, je tudi pretkan način, kako spraviti ameriške čete iz Južnega Vietnamu. Ko bodo čete zunaj Vietnamu, se ne bodo vrnila tudi takrat, ako bi do političnih pogajanj ne prišlo. Teh verjetno ne bo, ker bi Hanoi takoj po odhodu Amerikancev napel vse sile, da dobi v Saigonu tako vlado, ki se bo držala komunističnih nasvetov.

Ni bilo težko uganiti to taktiko Severnega Vietnamu in povedati režimu v Hanoiu tudi za kulisami, da iz te moke ne bo kruha. Vsaj tako dolgo ne, dokler ne bodo končane volitve v Južnem Vietnamu. Zato je malo verjetno, da bi prišlo do resnih zakulisnih razgovorov pred začetkom oktobra, ki končno ni tako daleč.

Vremenski
prerok
pravi:

Dopolodne sončno, popoldne postopna pooblačitve z možnostjo neviht. Najvišja temperatura okoli 80.

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — Oblasti so prijele danes 40 judov, ki so hoteli z javnim protestom izsiliti izdajo dovoljenja za izselitev v Izrael.

COLUMBUS, O. — Predstavniški dom državne skupščine je izglasoval guvernerjev predlog o uvedbi državnega dohodninskega davka postopno od 1% do 4% za posameznike in od 4% do 8% za podjetja. Trdijo, da čaka predlog v državnem senatu precej negotova usoda.

WASHINGTON, D.C. — Senat ni preglašoval predsednikovega veta zakonskega predloga o javnih delih in skupni vrednosti 5,6 bilijonov, s čimer je veto obveljal. Predsednik Nixon je doslej uspešno vetiral 5 zakonskih predlogov, odobrenih v Kongresu, dva pa mu je Kongres preglašoval z dvotretjinsko večino in ju tako uzakonil proti njegovemu odporu.

HONG KONG. — Vodnik avstralske delavske stranke G. Whitlam, ki se je vrnil z 12-dnevnega potovanja po Kitajski, kamor je bil povabljen, je izjavil tu, da je predsednik vlade Ču En-laj dejal, da bi se bil pripravljen udeležiti kake nove konference, ki bi po zgledu one v Ženevi leta 1954 skušala urediti spore v Indokini.

BEIRUT, Libanon. — Libija, ki je morala od vsega začetka vedeti za pripravljajoči se vojaški upor v Maroku, je včeraj prekinila diplomatske zveze z Marokom in zaprosila Egipt, da zastopa njene koristi v Maroku. Libija še vedno napada maroškega kralja Hasana II. kot "fevdalnega despotu".

STOCKHOLM, Šved. — Sodišče je obsodilo mlada Hrvata, ki sta priznala, da sta umorila jugoslovanskega poslanika V. Rolovica v preteklem aprilu v poslopiju poslaništva SFRJ tu, na dosmrtno ječo.

— Loch Lomond je največje jezero na Škotskem.

Dr. Luns pojde v NATO

Na Nizozemskem imajo novo vlado, NATO pa dobi novega generalnega tajnika.

HAAG, Niz. — Nizozemska je po dolgih političnih pogajanjih dobila novo vlado, ki so jo sestavil Biesheuvel. Nizozemska javnost je na dolga pogajanja za nove vlade že tako navajena, da je sedanjo vladno spremembo smatrala za nekaj normalnega in temu ni pripisovala nobenega posebnega pomena. In vendar je sprememba velika. Iz vlade je šel zunanji minister dr. Luns, ki je celih 19 let vodil nizozemsko zunanjo politiko. Po zadnji svetovni vojni ga ni v tem pogledu prekosil noben drug mednarodni politik. Dr. Luns je tudi zaslužil to čast. Ni se brigal le za nizozemsko zunanjo politiko, njega so bolj brigali mednarodni problemi, posebno taki, ki se je zanje zanimala tudi nizozemska javnost.

Med take probleme je spadalo tudi vprašanja pristopa Anglije v EGS. Menda ni bilo v Evropi bolj vnetega zagovornika angleškega pristopa v EGS, kot je bil dr. Luns. To stališče ga je stalno spravljalo spore z De Gaulloom. Malokateri politik male države je imel toliko trenj z De Gaulloom kot ravno dr. Luns. To pa je dr. Lunsu pomagalo do ugleda in vpliva, ki daleč presega pomen Nizozemske v mednarodni politiki.

Dr. Luns je zato treba uvrstiti med diplomate, kot so bili Pearson iz Kanade, Spaak iz Belgije, Lange iz Norveške. Vsi ti diplomati so s svojo osebnostjo segali daleč preko vpliva njihovih dežel, življali so oseben ugled, ki so si ga pridobili s svojim delom in svojimi idejami.

Dr. Luns bo sedaj postal generalni tajnik NATO. Tam ga tudi ne čaka lahka naloga. Če kdo, bo on sposoben, da prilagodi NATO mednarodnemu sporazumu o zmanjšanju oboroževanja v Srednji Evropi, če in kadar pride do te pogodbe.

Praznovanje "Male Evrope" na St. Clair Avenue v soboto in nedeljo

Protiraketna obramba potrebna zaradi SALT

Obrambni podtajnik Packard je zagovarjal potrebo po izgradnji obrambe proti medcelinskim raketam v Senatu tudi kot sredstvo za uspeh pogajanj z ZSSR.

WASHINGTON, D.C. — V zunanje političnem odboru Senata je obrambni podtajnik David Packard tokrat izgradnjo protiraketne obrambe zagovarjal v prvi vrst s potrebo sredstva za pritisk na ZSSR pri pogajanjih za omejitve strateškega oboroževanja v Helsinkih — SALT. Trdil je, da bodo ZDA mogle pri pogajanjih doseči uspeh samo tedaj, če bodo pokazale jasno in odločno voljo storiti vse potrebno za svojo narodno obrambo, če ne bo ZSSR pristala na omejitve strateškega oboroževanja.

Packard je predložil razširitev obrambe za dve novi oporišči, pa povedal tudi, da ima vlada trden namen nadaljevati z nadomeščanjem večbombnih glav — MIRV na medcelinske rakete.

Moskva in Washington sta se v maju sporazumela, da se bo-sta lotila stvarnih pogajanj za dosego sporazuma v Helsinkih najprej o ABM obrambi, nato pa tudi o omejitvi ofenzivnih medcelinskih raket. Packard je mnenja, da je zato potrebno, da ZDA nadaljujejo v svojimi naporih za izpolnitev na obeh poljih, dokler ne bo ZSSR pristala na sklenitev dogovora.

Nasprotniki protiraketnega obrambnega sistema, ki so prejšnja leta kazali na njegovo neučinkovitost proti obsežnemu napadu, so se tokrat tudi bolj osredotočili na škodljiv vpliv nadaljevanja oboroževalne tekme za sam potek in uspeh pogajanj.

V okviru praznovanja 175-letnice ustanovitve Clevelanda prirejata St. Clair Business Association in Perry Home Association, v katerih so povezani podjetniki, samostojni poklici in drugi v prvi, hišni posestniki pa v drugi, praznovanje "Male Evrope" prihodno soboto in nedeljo sredi slovenskega dela St. Clair Avenue v Slovenskem narodnem domu.

CLEVELAND, O. — Pred 175 leti je skupina prebivalcev države Connecticut pod vodstvom Mosesa Cleavelanda, stotnika v času revolucionarne vojne, pravnika in skušenega zemljemercarja prispela po jezeru Erie do ustja reke Cuyahoga in tam postavila temelj sedanjemu mestu Cleveland. Zemljemerci, ki so v glavnem skupino sestavljali, so zaznamovali najprej glavni trg (Public Square), nato pa parcele ob njem in dalje od njega v notranjost proti vzhodu. Začetek naselja je bil torej na vzhodnem vzvišenem bregu reke. Novo naselje je dobilo ime po Mosesu Cleavelandu, pri tem pa je bila oblika imena spremenjena v Cleveland. Ko praznuje mesto z vrstami prireditve 175-letnico svojega početka, so se tudi prebivalci slovenske naselbine ob St. Clair Avenue in njeni sosedje odločili za praznovanje. Poimenovali so to v Festival Male Evrope.

V SOBOTO ob desetih dopoldne bo krenil z E. 40 St. in St. Clair Avenue proti vzhodu po St. Clair Ave. slavnostni sprevod z godbo in najrazličnejšimi udeleženci. Seveda ne bo manjkalo skavtov, in brhkih deklet, ki bodo vrtele svoje palice, ter narodnih noj.

Tekma v krašenju koles

Trgovci bodo ta dan pokazali svoje sposobnosti v urejanju vabljivih izložbenih okon in stojnic, ki naj privabijo k blagu tudi tiste, ki ga ne mislijo kupiti. Ob pol dveh popoldne se bodo dečki in deklice v starosti od 6 do 15 let preskušali v krašenju koles na parkališču The Cleveland Trust Banke na E. 60 St. Za veselo razpoloženje bo igrala godba, razdeljene pa bodo tudi nagrade zmagovalcem.

Kdo bo popil več piva?

V Moniuszko dvorani na 1073 E. 79 St. bo ob štirih popoldne tekma v pitju piva. Vs-

topnina in udeležba pri tekmi je \$1. Zmagovalec bo dobil nagrado \$25, veliko kamenito ročko za pivo v nedeljo dopoldne ob 10. v Slovenskem narodnem domu.

Ples v SND in drugo

Od 8. zvečer dalje bo v Slovenskem narodnem domu ples, za katerega bo igral Pecon-Trebar orkester. Na sporedu je tudi izbiranje kraljice "kratkih hlačk". Za zmagovalko je določena nagrad \$25. Pedeljena bo v soboto zvečer ob desetih v Slovenskem narodnem domu.

Tekmovanje v krativci peciva

V NEDELJO bo tekmovalanje v krasitvi peciva. Udeleženci naj prinesejo svoje stvaritve v spodnjo dvorano Slovenskega narodnega doma ob 1.30 popoldne. Zmagovalke bodo razglašene ob 4. popoldne. Določene so tri nagrade: \$25, \$15 in \$10.

V nedeljo bo bazar z raznimi igrami, nagradami in okrepčili ter seveda s plesom v dvorani in izven nje na parkališču SND kot v soboto, le da bodo v nedeljo igrali "Veseli vandrovc".

Prireditelji prisrčno vabijo na to slavlje vse prebivalstvo mesta in okolice, prav posebno pa seveda prebivalstvo slovenskega Senklerja in njegove okolice! Seveda se tudi priporočajo vsem za pomoč in podporo pri tako obsežni prireditvi, ki zahteva veliko dela in stroškov, če naj bo res uspešna.

Novi grobovi

Stanley Martin

Nenadno je umrl v Atlanti, Ga., 58 let stari Stanley Martin (Močnik), prejšnji Clevelandčan, na posledicah avtomobilske nesreče 10. julija. Pokojnik je živel 20 let v Floridi pa se pred 6 leti preselil v Atlanto kot graditelj. Zapustil je ženo Nito in sina Garyja; bil je pastorek Alice Mocnik, preje poročene Copie, brat Dorothy Schlarb, po pol brat Mary Picha, stari oče Garyja Jr. Bil je član SNP št. 576. Pogreb je bil v Atlanti 13. julija.

Iz Clevelanda in okolice

Zadušnica—

Jutri ob pol sedmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojno Mary Starc, na trideseti dan njene smrti.

Jutri ob osmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnega Antona Klančar ob prvi obletnici njegove smrti.

Iz bolnišnice—

Rojak Janez Povirk, 20351 Lindbergh Ave., se je po uspešni operaciji vrnil iz Woman's bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave. Želimu mu naglo polnega okrevanja!

Okraševanje peciva—

Mrs. Anna Schuster, hčerka Mr. in Mrs. Cirsni, 1028 E. 76 St., bo v ponedeljek, 19. julija, ob 8.30 kazala okraševanje peciva na Page Palmer programu na kanalu 5 TV.

Garofoli in Carney—

Predsednik mestnega sveta A. Garofoli je objavil svojo kandidaturu za mestnega župana pri demokratičnih primarnih volitvah, James Carney pa se na to pripravlja. Obrnil se je mestne odbornike in na vodnike demokratičnih varnih klubov, naj se ne prenise s svojo podporo A. Garofoliju. Nekateri trdijo, da bo Carneyja podpiral C. Stokes, ki nikakor ne mara A. Garofolija.

Seje ne bo—

Društvo dvor Baraga št. 1317 Katoliških borštarnjev ne bo imelo jutri zvečer seje. Tajnik bo pobiral asesment kot običajno.

Mostovi potrebni popravila—

Okrajni inženir A. Porter je dejal, da nad polovico vseh večjih mostov v okraju Cuyahoga potrebuje nujna popravila, ki bi stala okoli 150 milijonov dolarjev.

Dve ženski prijeli

v zvezi z umorom Rayja—

Policija je prišla dve ženski, stari 30 in 34 let, ki naj bi bili navzoči skupaj z dvema moškima pri morjenju Parri-risa R. Rayja, katerega truplo so našli zadnji ponedeljek na zemljišču ob Holton Court brez glave, kasneje pa v visokem plevelu kakih 20 čevljev proč še glavo. Fanta naj bi bili skušali umoriti na več načinov, pa so mu končno odsekali glavo, kot je policiji izjavil neki možik, ki naj bi bil pri umoru sodeloval. P.R. Rayja, 18 let starega črnca, so pogrešali od 24. junija. Umorjen naj bi bil zvezi s prodajo mamil.

Rudarski oddelek preskuša goriva vseh vrst

WASHINGTON, D.C. — Rudarski oddelek zvezne vlade preskuša učinkovitost vseh vrst goriv, ne le premoga, ampak tudi raznih vrst olj.

Priporočajte A.D. tem, ki jo še nimajo!

RIM, It. — Precej močan potres je stresel severno Italijo od Genoe do Benetk in od Milana pa do Firenc. Večje škode ni bilo nikjer. Potres so najmočnejše čutili v Parmi.

AFL-CIO se poteguje za ustvarjanje novih delovnih mest

CLEVELAND, O. — Precej pozno se je tudi AFL-CIO spomnila, da vlada v deželi zmeraj hujska brezposelnost. Sklicala je v Washington posebno konferenco, ki naj obravnava to vprašanje. Na konferenci je padlo dosti znanih besed, gesel, pozivov, groženj, kritik itd, toda vse skupaj je bilo premlevanje znanih naših socialnih bolečin. Na kratko bi jih omenili s posnetkom govora, ki ga je imel načelnik AFL-CIO G. Meany, ki je med drugim trdil:

"Pet milijonov ljudi v naši deželi je brezposelnih. Na stotisoče brezposelnih s strahom čaka dan, ko jim bodo potekle brezposelne podpore. Življenski stroški rastejo letno s hitrostjo šestih odstotkov. Brezposelnost razgraja posebno med starejšimi veterani in mladimi črnici. Nad 25 milijonov ima dohodke, ki ne zadostujejo za kritje stroškov povprečnih revežev. Nad pol milijona služb propada letno radi napačne ameriške zunanje trgovinske politike."

Meany je govoril še kolikor

toliko stvarno. Drugi govorniki, kot na primer Abel, voditelj jeklarke unije, so pa postavljali navadne demagoške zahteve in se postavili na stališče, kot da bi moral ves svet pomagati Ameriki iz zadrege.

Noben govornik se ni zato-pil v vprašanje, kaj je vzrok druginje, za kaj se ni nihče resno boril proti temu vzroku, ki mu navadno pravimo inflacija.

Slučajno je te dni bila objavljena kratka razprava senatnega odbora za zunanje zadeve, ki skuša dognati koliko stroškov imamo že do sedaj z vojskovanjem v Indokitajski. Podatki, ki jih razprava navaja, so deloma rezultat računanja, deloma pa proizvod ocen. Zato se na številčne rezultate ne moremo popolnoma zanesti. Opremo se lahko na to, da so drugi viri prišli do podobnih števil. Da se vkljub temu najdejo razlike v končnih številkah, ki gredo v bilijone, nič ne de.

Številke nam pravijo, da smo za vojskovanje v Indoki-

tajski izdali neposredno do sedaj okoli \$120 bilijonov! To je velika vsota, toda Amerike ne bi spravila na kant, ako bi bila federacija krila te izdatke s primernimi novimi davki. Tega ni delala, se je je rajše zatekala k rezervnim bankam, kjer se tiska denar, ki pa ni pokrit z drugim kot z bondi federalne administracije. To ne pomeni prav nobenega stvarnega kr-tja.

Na vse to so že pred 5-8 leti opozarjali previdni gospodarski ljudje, toda politiki niso imeli poguma, da pogledajo stvarnosti v oči. V tem žal ni bilo nobenih razlik med republikanci in demokrati. Na spregled takrat tudi ni bilo delavskih podite ljev, ki bi lahko zakričali, da je tako financiranje vojne napačno. So mirno gledali, kako inflacija uničuje kupno moč našega dolarja, češ bomo že vse izravnali z večjimi plačami in mezdami, kar je dalo podjetjem pogosto nepotreben povod za poviševanje cen. Ta vrtoglava politika je sedaj doživela svojo usodo. Plače

in mezde lahko rastejo, rastejo tudi cene, toda potrošnik je začel "štrajkati" na vseh koncih in krajih. Zmanjkalo je kupcev, padati je začela proizvodnja, za delavce je pa sploh zmanjkalo kruha. Ne vemo, kakšna bo prihodnost, mislimo pa, da lahko trdimo, da bo "bojkotiranje" trgovin po kupcih zmeraj večje, kar bo še bolj omejevalo proizvodnjo. Kje bodo potem delavci našli svoj kruh vkljub vsem blestečim unijskim mezd-nim pogodbam, ki jih imajo?

Tako nam ravno današnji dnevi dokazujejo, da z demagogijo in propagando v gospodarski in socialni politiki ne opravimo nič. Žal o tem niso na sestanku AFL-CIO v Washingtonu nič govorili. Bil je torej prazen sestanek, na nekateri birokratje pomirijo svojo vest.

Kako drugačen bi bil videz, ako bi bila AFL-CIO posvetila del svoje vne me tudi obrambi kupne moči našega dolarja in ne samo unijskim plačam in mezdami! Njen moralni vpliv bi bil tedaj čisto drugačen, kot je.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 133 Thursday, July 15, 1971

V Jugoslaviji zopet govore o "nevarnosti z vzhoda"

I.

V zadnjih tednih je v Jugoslaviji, pa tudi v ostali Evropi po časopisju veliko razpravljanja o nevarnosti, ki grozi Jugoslaviji od strani Sovjetske zveze. Ponekod jemljejo tako nevarnost zares, drugod pa ugibljejo, če jo ni Tito ustvaril namerno, da bi pomiril in spravil k pokorščini svoje sprte tovariše. Ti so namreč pozabili na skupno korist in se trgajo za to, kdo bo dobil večji kos sukna, ki mu praviyo Jugoslavija.

Odnosi med posameznimi republikami so se res tako zategnili, da so v nekaterih slučajih partijska načela očito prešla v ozadje, četudi se javno vsi na nje sklicujejo, ko branijo trdovratno svoja "republiška" ali narodna stališča. Glavni spor je kot vedno v preteklosti tudi tokrat med Zagrebom in Beogradom, ki pa ne branita samo vsak svoje republiške koristi, ampak v veliko večji meri Zagreb hrvaške narodne, Beograd pa srbske.

Zagreb išče pomoči pri tem v Skopju in Prištini, v Novem Sadu in Podgorici, v Sarajevu in Ljubljani. Uspeha z izjemo Prištine, kjer Albanci zahtevajo "svoje pravice", Zagreb doslej pri tem ni dosegel. Ljubljana skrbno opazuje razvoj, pa previdno molči, če ni neposredno prizadeta.

Ceprav je glavno partijsko vodstvo sprejelo ustavna dopolnila in obvezalo vse članstvo k njihovu zagovarjanju, je beogradska univerza javno in jasno nastopila proti njim. Proti tem upornikom ni nihče uporabil sredstev, kot so bila nekdanj v navadi. Policija je zasegla le študentovski list, pa še tega šele potem, ko ga je bilo že dober del zunaj.

V času, ko se pripravljajo na izvedbo ustavnih določil, vlada v vsej Jugoslaviji močna negotovost. S strahom se ozirajo proti vzhodu, kjer so bile nedavno objavljene obsežne vojaške vaje članic Varšavske zveze. Pri teh vajah sodelujejo poleg sovjetskih, poljskih, češkoslovaških in vzhodnonemških ter madžarskih vojaških sil tudi bolgarske. Vaje se vrše neposredno ob jugoslovanski meji, ki jo je pred njih začetkom načelnik jugoslovanskega glavnega stana gen. Ljubičić šel pregledat.

Jugoslovanska ljudska armada je bila in je menda še vedno v tihi pripravljenosti, pa ji je nekam neugodno, ko je dober del njenih rezervistov, kot zlobno pripominja zahodnonemški tednik "Der Spiegel" zdoma, — na delu v Zahodni Nemčiji.

Premike sovjetskih in satelitskih oboroženih sil na Madžarskem in Češkoslovaškem gledajo in pazljivo zasledujejo tudi na Dunaju, kajti tam niso prav nič prepričani, da bi te sile v slučaju pohoda proti Trstu ne ubrale pot preko Avstrije namesto preko Madžarske, ki je daljša. "Ljubljanska vrsta", koder vodi najboljši prehod v Italijo iz Panonske nižine, v teh dneh velikokrat omenjajo.

Vznemirjenje in strah v Jugoslaviji v zvezi s premiki sovjetsko-satelitskega vojaštva povečuje protijugoslovanska propaganda v sovjetskem časopisju, ki jo vodijo kominformovci, pobegli iz Jugoslaviji po juniju 1948. Moskva je te do nedavnega komaj omenjala in jim seveda dala besedo le tedaj, kadar je bilo to v skladu z njenimi odnosi z Beogradom. Tako dobiva njihovo kričanje v tem trenutku poseben pomen — vsaj v očeh jugoslovanske javnosti. Posebno glasna sta nekdanji partizan Blažo Raspopovic in kominformski ideolog Jovo Elz.

Ko je prišel domov jugoslovanski poslanik v Moskvi Veljko Misunović, je bil imenovan v komisijo, ki je razpravljala o "protijugoslovanski dejavnosti" v Sovjetski zvezi. Objavljeni so bili izvlečki iz sovjetskega časopisja; značilno je, da so bili med njimi tudi oni, ki primerjajo sedanji jugoslovanski položaj položaju v Češkoslovaški leta 1968. Politični komentatorji teh izvlečkov so opozorili posebej, da je v primerjavi položaja v ČSR v letu 1968 treba gledati tudi nekako pozivanje in podpiranje slične sovjetsko-satelitske akcije proti Jugoslaviji, kot je bila ona proti ČSR leta 1968.

Komisija, katere član je bil poslanik Veljko Misunović, je objavila, da se odnosi Jugoslavije z državami Varšavske zveze od vdora v ČSR leta 1968 niso "izboljšali v nobeno smer".

Ob uradnem začetku tujsko-prometne sezone 28. junija je jugoslovansko časopisje opozorilo vso javnost, naj pazi, da se ne bodo v Jugoslavijo vtihotapljali tuji agenti pod krinko turistov. Pri tem ni to časopisje prav nič skrivalo, od kod pričakuje take agente.

Med sedanjim položajem v Jugoslaviji in onim v Češkoslovaški julija in avgusta 1968 morda ni veliko podobnosti, ugotavlja znani poročevalec John Gellner v svojem

poročilu z Dunaja torontskemu "The Globe and Mail", toda razvoj v Jugoslaviji je vendar tak, da lahko vznemirja Moskvo, ki je strašno občutljiva in ljubosumna na gradnjo vsake druge zvrsti "socializma" razen take, ki je v skladu z njeno lastno.

John Gellner pravi, da bi bile zahodne sile skrajno nepredvidne in lahko tudi v hudi zmoti, če bi smatrale sedanji položaj v Srednji Evropi in jugoslovansko opozarjanje na sovjetsko-satelitsko nevarnost proti Jugoslaviji samo za orodje, s katerim hoče Tito umiriti svoje sprte podložnike in jih pripraviti k slogi in pokorščini.

BESEDA IZ NARODA

KAJ
ve
POVEDATI
"strie"
GREGOR?

* ČASA IMAM DOSTI — mladih let pa ne več... Spominov iz mladih let pa precej. Mlada leta je čas odnesel. Na svet sem prišel v lepi nepozabljeni Dolenjski — domovini dobrih in veselih Slovencev. Tam kjer so okrog slovenskih goric peli in sanjali fantje in moške, zraven so jim pa pomagale vesela slovenska dekleta in žene. Največkrat se je čula tista:

"En hribček bom kupil, bom trte sadil. Prijatelje povabil, še sam ga bom pil..."

Tako poje stara slovenska znana zdravica.

Pesnik V. Kurnik iz časov še pred 150 leti, pa v zadnji kitici njegove pesmi o "Vinskem hramu" zapoje napitnico:

"Bog živi nas še mnogo let, ohrani trtice in klet! Na zdravje žen in vseh deklet, brez njih bi bil prazen svet! Le sladko vince pijmo in hvalimo Boga, Z veseljem ga nalijmo, k' tak dobrega nam da..."

Dolenjci smo veseli ljudje in iz veselih in lučnih krajev doma. Ne zavidajte nas, ampak z nami pojte in veseli bodite!

Stara domovina je šla skozi vrste težkih časov in let, odkar sem jaz po svetu "vandrati" šel. Razumem, marsikaj sem čul in slišal o njenem velikem trpljenju in težavah. Tudi drugi ste — posebno tisti, ki ste bili v časih teh težav doma, ste občutili hude ostrine tistih časov. Tudi to razumem.

Pred kratkem sem obiskal v bližnjem Rockdale starega naseljence, o katerem sem že nekaj omenjal v mojih dopisih. Govorila sva večinoma o starem kraju in sedanjih razmerah tamkaj in tukaj.

Njemu pošilja iz domovine sorodnik od časa do časa nekatere liste, ki izhajajo v starem kraju. Ko mi jih je pokazal, sem jih pregledaval in je nekaj zanimivega v njih. Seveda politično so usmerjeni po željah Titovih tovarišev. Tiskani so kar lepo in zelo dosti slik je v njih, kar nekdanj v prejšnjih časih starokrajski listi niso imeli toliko. Sedanji mlajši rodovi uporabljajo novost metode, kar napravi tisk prijetnejši za oči.

O drugem je treba seveda sediti in pa kdor more razumeti, kakim namenom je vsa propaganda usmerjena pod vplivom komunističnega duha, kateremu so dali tam zdaj novo ime: "Socialistična demokracija". Pod njenim klobukom pa čepi potuhnjeno stari komunizem z njegovimi rožički. So tiči svoje vrste.

Je kar je, za enkrat se na hitro teh neprijaznih pojavov znebiti ne da — pa tudi pozabiti se jih ne da.

Ko sem obračal strani "D.L.", mi je tu in tam padel pogled na

razne lokalne dogodke, novine in na to in eno po Dolenjskem. Naj omenim nekatere:

Za nas starejše so to boleče vesti, da zdaj v starem kraju pada in izginja med mladimi tista velika ljubezen priprostih kmetijskih ljudi do slovenskih kmetij in zemlje. Krivda seveda pada na več strani. Kmetovanje, kakoršno je bilo v časih pred 50 leti in še prej, zdaj ne prinaša ne kruha, ne obstanka. Saj ga dosti tudi preje ni. Taka čustva prevzemajo tudi naša ameriške farmarje, ki imajo boljše in večje ugodnosti, kakor pa oni v naši revni Sloveniji. Tam je vse razdejala več ali manj zadnja vojna, po vojni pa nasilna komunistična politika in mnogo drugega. Oddot izvirki gospodarskih, političnih in socialnih težav. Staro se je podrla — obnavlja se pa vse počasi, zraven pa še komunistična politika vse obrača v svoja korita.

Poročila iz prvih dni letošnjega aprila omenjajo "reževe" na kmetijah. Omenjajo razpadanje kmetijskih hiš in poslopj — dohodkov pa ni, s katerimi bi se kaj popravilo in obnovilo. Zraven še visoki davki in marsikaj drugega.

Glede teh in drugih težav sklicujejo občinske sestanke in posvete, kako bi rešili to in ono. A povsod gre vse v okvirjih "ZKS" (Zveze komunistov Slovenije). Ta pa ima v oklepih roke vseh ljudi... Velja le, kar ZKS ugaja.

Med drugim sem naletel na zanimivo poročilo o nekdanjih in sedanjih mlinarjih v starem kraju. Omenja, da je bila nekoč okrog 15 mlinov ob Težkem potoku. Klopotali so vse od Gorjancev doli do Krke. Mlinarji so imeli v starih časih polne roke dela. Zmleti je bilo treba vse podgorsko žito, pa še Belokranjci so pogostoma na osliih pritovorili žita za mlenje. Od ranij jutro do večerov so mlini ropotali. Posebno pred kakimi večjimi prazniki so bili zaposleni. Več pšenice je prišlo v mline. Ob praznikih so Podgorci pekli pogače.

Mlinarji pa so imeli beli kruh vsak dan na mizi. Obogateli sicer niso — beli kruh pa je bil v starih časih bogastvo.

Cas je zdaj vse spremenil, mnogo — mnogo starega pokopal. Z elektriko ni v Podgorju upihnil le potrolejke in svečk, ampak ustavil večino starih mlinov na vodni pogon. Z zdaj goni elektrika. Vse gre hitreje. Mlinarji so zdaj postali kmetje, delavci — ker živeti je treba.

Tako vidite čas v starem kraju vse premele.

S čim računajo in kaj pričakujejo letos gostišča v starem kraju? Pravijo, da računaje na "turistične dinarje". Ob glavnih cestah prenavljajo turistična prenočišča in drugo, kar naj bi privabilo turiste v dolenjske kraje. S tem računajo v Cateških, Dolenjskih in Šmarjetskih toplicah in še v mnogih drugih krajih. Manjka pa jim pravijo izvežbanih natakarijev in gostrežnikov, natakarijev in gostrežnikov. Tudi več boljših cest je treba. Nekaj glavnih cest je sicer dobrih. A manjka pa stranskih cest do logov in gorskih vrhov, ki nudijo turistom razglede. Dolenjska ima lepe kraje, ko bodo še zveze z istimi za v zila in druge izboljšane, se bo

turistični premet dvigal. Naj jim bo bodočnost naklonjena, da bi do tega prišli.

Inflacijo v cenah pa čutijo tudi tam. Neki poročevalec omenja "dvojno cene enega pogreba." Po nekem naključju je do tega prišlo, da je komunalno podjetje tako računalo. Pogrebi se tudi pri nas v Ameriki dragi. V večjih mestih je skoro v vsakem bloku kako tako podjetje. Oglašajo vse vprek in ponujajo sočutno postrežbo, kar je lepo. V dnevih žalostij je vsak potreben sočustvovanja. Seveda, sledi pa "občuten račun". Te povzroča inflacija povsod — da za "sočutnostjo" sledi "občutnost"...

Oprostite, zašel sem z mojim pripovedovanjem, kaj vse sem zvedel in opazil doli pri mojemu znanцу. Bom pa drugič kaj drugega povedal.

Vsi bodite lepo pozdravljeni in dobre se imejte vse skozi polne dni in še dolgo, dolgo potem.

Gregor.

Prijatelju v slovo

CLEVELAND, O. — Nenadno je prežgodaj 13. junija odšel od nas Frank Kramar, dober mož, oče, stari oče ter prijatelj mnogih. Hudo ga pogrešata žena Mary in sin Donald, pogrešamo pa ga tudi številni prijatelji in znanci.

Frank je prišel v Ameriko kot mlad fant. Poznal sem ga čez 40 let. Bil je dober Amerikanec ter vedno tudi dober Slovenec. Spominjam se, kako je govoril sodnik, ko sem dobil državljanški papir. Poudaril je, da kdor pozabi svoj lastni rod, svoj jezik in svojo domovino, ne more biti dober Amerikanec. Frank je bil vedno fant od fare. Kot mladenič je bil pri sokolih, kasneje pa ga imam v spominu kot fanta v lepi slovenski narodni noši. Postavil se je tudi v lepi lovski opremljeni.

Ko so v Ameriki odpravljali prohibicijo, sta bila z ženo Mary prva v okolici, ki sta dobila dovoljenje za prodajo in točenje alkoholnih pijač. Kmalu je bil v odboru gostilničarjev, kjer se je boril za pravice in red v obrti.

Pri lovskih klubih je bil vedno med prvimi. Bil je lovec, v katerega družbi je bil vsakdo rad. Vedno sem ga smatral za najboljšega in vernega lovskega tovariša. Ako bi vojaki v Vietnamu tako dobro streljali in varčevali s strelivom, kot je to znal Frank, bi bilo vojne tam že davno konec.

Najina pota so se dostikrat križala. Prišla vsa večkrat skupaj na domačih zabavah, piknikih tukaj in v Sloveniji — v Kamniški Bistrici, v Dobu pod Rožnikom itd, ne da bi se domnila.

Bil si vedno dober družabnik, priljubljen med starimi in mladimi.

Frank, pred Teboj je odšlo že več naših lovecev, kot C. Kunstelj, Jaka Debevec, Maks Leonard, Joe Pozelnik, brata Albin in John Filipic ter drugi. Ako nimajo tam še lovskega kluba, ga boš Ti pomagal organizirati, ker si bil že po naravi voditelj... Le dobro vse pripravi, ker pridemo vsi za Teboj!

Zeni Mary ter sinu in njegovi družini naj bo v tolažbo, da je ločitev le kratka. Vem, da je pri Vas pod Rožnikom praznota.

Ponosni smo lahko, da je bil Frank med nami, da je vse izpeljal vedno častno.

Na svidenje, dragi prijatelj!

Jože Birk

Pridnežje kokoši

Kokošjereja v ZDA je tako napredovala, da sedaj znese povprečno ena kokoš na leto toliko jajc, kot so jih tri pred 25 leti. Izboljšali so kokošje vrste, pa tudi njihovo krmljenje in košnje ter vse drugo, kar vpliva na večji donos.

Lepa slovenska poroka v cerkvi Marije Vnebovzele

CLEVELAND, O. — V soboto, 3. julija 1971, ob 10. dopoldne sta se poročila v cerkvi Marije Vnebovzele v Collinwoodu Marijanica Rigler in Matija Hozjan, oba člana te fare.

Marijanica je iz znane Riglerjeve družine. Graduira je na Villa Angela in sedaj je zaposlena. Je hčerka g. Ivana Riglerja, na splošno znanega med slovensko-ameriškim življenjem in cenjenega kot izvrstnega pevača in organizatorja pevskih družin in zborov. Ivan se trudi z namenom, da bi slovenska pesem živela še dolgo med starejšimi, posebno pa med mladimi ter ogrevala njih srca.

Matija Hozjan je iz znane Hozjanove družine, katere oče je pred nekaj leti umrl. Matija je graduiral na Collinwoodski višji šoli, ki je bil nekaj let v Vietnamu, preživel vse grozote gverilske vojne in za svojo hrabrost bil odlikovan z Bronz Star Medal in za svoji dve rani s Purple Heart. Prišel je iz Vietnamu kot narednik in je sedaj zaposlen v Clevelandu.

Na cerkvenem kora so se zbrali pevke in pevci, prijatelji družin novoporočencev in g. Ivana Riglerja, člani raznih pevskih slovenskih zborov, da s svojim petjem povzdignejo slovesnost poroke. Pevci in pevke so bili vsi izvežbani vokalisti, ki so že nastopili na številnih koncertih in v cerkvenih zborih. — Pevke so bile: Caroline Budan, Eileen Ivančič, Barbara Modic, Olga Klancar, Josephine Novak, Jane Poznik in Cecilia Valenčič. Od pevcev so v zboru nastopili: Frank Ivančič, Joseph Ivančič, Rudy Ivančič, Eddie Kocin, Frank Kolarič, Joseph Marinko, Viktor Modic, Joseph Penko, Daniel Postotnik in Charles Terček.

Petje je spremljal na orglah organist fare M. V. g. Martin Rakar, zborovodja pa je bil oče neveste g. Ivan Rigler.

Organist g. Martin Rakar je slovesnost začel z znanim vhodnim poročnim maršem. In s tem so prvo vstopile v cerkev družice, ki si jih je nevesta izbrala izmed svojih dobrih prijateljic: Urši Osredkar, Theresa Rigler, Jane Hozjan, Mary Heston in Irene Rigler. Krasno in okusno so bile oblečene v dolge obleke, dve od njih v limonini in šartrez barvi, tri od njih pa v oblekah rožnato nežne barve, vse pa s krasno izdelanimi vratniki, zapetimi in životnimi okrasiki. Tovariši ženina so bili: Donald Trobentar, John Rigler, John Hozjan, Robert Heston in Anthony Rigler.

Ob intimni melodiji poročnega marša je vstopil v cerkev g. Ivan Rigler s svojo hčerko, nevesto Marijanico, ki je bila oblečena v snežno beli poročni obleki s belim pajčolanom. Visoka skoro kot njen oče, je stopala z njim, krasna, kot bitje iz bajnih knjig, ponosna ker se je zavedala, da stopa čez prag mladega in brezskrbnega življenja v nov svet, v svet mlade žene in matere, poln odgovornosti, pa tudi radosti, ki ga dotedaj ni poznala.

Pred oltarjem je g. Ivan Rigler oddal svojo hčerko Marijanico ženinu Matiji. Ta jo je sprejel iz rok očeta in jo kot svojo nevesto peljal h klečalnici pred oltarjem.

G. Ivan Rigler je odšel nazaj sam, brez svoje ljubljene hčerke. Sel je, da na koro vodi zbor pevk in pevcev. Med potjo si je brisal solze iz oči. In marsikatero oko teh, ki so se udeležili poročne maše, se je orosilo. Cerkev je bila polna sorodnikov neveste iz Windsorja, Toronta in Montreala ter prijateljev in znancev neveste, ki so prišli na poroko. Bila je prisotna tudi njena teta Ivanka iz Slovenije.

Poročna maša je bila po naših starih izročilih in molitvah, ravno tako obred imenovanja obljub in prstanov. Father Victor Tomc je maševal, njegov govor novoporočencema pa je bil globoko modrosti. Priporočal je ljubezen, ki je neobhodna za srečno življenje v zakonu. Brez nje, kot pravi sv. Pavel, sta celo vera in upanje kot "počen bron".

Po poročni maši sta ženin in nevesta odšla k oltarju Brezmadežne, kjer je nevesta, sedaj že mlada žena, darovala svoje cvetje Brezmadežni. Father Victor Tomc je mladi poročeni par blagoslavljal in njegov nasmehek je bil čaroben.

Po odhodu iz cerkve sta mlada poročena stala pri izhodu in sprejemala čestitke prisotnih v cerkvi.

Pevke in pevci so v odlični izvedbi podali skupno tako krasne pesmi, da so tisti, ki so se udeležili maše, izrekli svoje veliko navdušenje za zbor in želeli, da bi tako bilo vsako nedeljo in bi cerkev sigurno bila vedno polna.

Pri poročnem kosilu so bili sorodniki novoporočencev, iskreni prijatelji družine in vsi pevci in pevke, ki so s svojimi krasnimi pesmimi napravili kosilo bolj okusno in vzbudili čustva, ti jih marsikdo že dolgo ni imel.

Zvečer je bila poročna gostija v Slov. N. Domu na Holmes Ave. Povabljenih je bilo mnogo in premnogo. Splošno razpoloženje je bilo odlično. Hrana je bila odlična in izvrstna. Postrežba odlična. Mrs. Stanonik je vse brezhibno organizirala in vodila. Njene sodelavke so bile na vrhuncu. — V bari je bilo vsega na vsako željno grlo in vsak okus. — Fantje orkestra "Vandrovci" so igrali lepo in neutrudljivo, skoro bi rekel preveč neutrudljivo. Po prvem plesu ženina in neveste se je razvila vesela zabava in ples je sledil plesu. Naš stari običaj snemanja venca in jed poročnega kolača je ljudi tako razpoložil, da so k pevkam in pevcem, ki so ob tem plesu pristopili še sami in je slovenska pesem še dolgo navdušeno donela po dvorani.

Father Victor Tomc je izjavil, da v teku svojega 27. duhovništva še nikdar ni prisostvoval taki poroki. Zelo je hvaležen pevkam in pevcem, ki so to poročno mašo povzdignili na vrhunsko mesto!

Mlada novoporočenka in mlada žena pa je izjavila, da je zares tako, kot je rekel sv. Pavel, da je ljubezen tista, ki zakon napravi srečen in da bo vedno imela v svojem srcu to in skušala, da z njo osreči svojega moža in sebe in vse, ki bodo izšli iz njunega zakona.

Na kraju, draga Marijanica in Matija, želim obema vso srečo in obilo uspeha v vsakem pogledu. Prepričan sem, da so Vama vsi sorodniki, prijatelji in znanci to že želeli in Vama to tudi vnaprej želijo in vem, da se bodo njih želje in molitve izpolnile.

Bog Vaju blagoslovi!

Ivan Prezelj

ZA SMEH

"Če veš, kdo ti je ukradel avto, zakaj ga ne prijaviš?"

"Čakam, da ga bo prebarval."

Dekle: "Moški, ki ga bom jaz poročila, mora biti junak."

Fant: "No, tako grda pa res nisi!"

Mož: "Imam vstopnici za novo predstavo!"

Žena: "Mar res? Takoj se grem obleči!"

Mož: "Le pojdi, da te ne bo treba čakati. Predstava je jutri zvečer."

Jakec se rad igra na pesku.

"Ali si že našel kakšnega prijatelja?" ga vpraša mama.

"Ne še," odgovori Jakec. "Tu ne zna nobeden jesti peska tako kot jaz."

STEFAN ZWEIG:

Skrivnost, ki žge

Mati tega ni mogla dalje prenašati. Ko so zdaj vstali od mize in jima je Edgar hotel zopet slediti s tisto samoumevno vdanostjo, je nenadoma bruhnilo iz nje. Pozabila je vse ozire in izbljuvala resnico. Izmučena zaradi njegove prihuljene prisotnosti se je vzpela kakor konj, ki so ga opikale muhe. "Kaj laži vedno za menoj kakor trileten otrok. Nočem te imeti vedno pred očmi. Otroci ne spadata k odraslim. Zapomni si to! Pobavi se vendar enkrat kako uro s samim seboj. Beri kaj ali delaj, kar hočeš. Pusti me v miru! Delaš me nervozno s svojim plazenjem in čemernostjo."

Nazadnje ji je bil iztrgal to priznanje! Edgar se je smehljaj, dočim sta bila videti baron in ona zdaj v zadregi. Obrnila se je in hotela dalje, jezna sama nase, da je priznala otroku svoje neugodje. A Edgar je le hladno rekel: "Papa ne želi, da hodim sam tu okrog. Papanu sem obljubil, da ne bom nepreviden in da ostanem pri tebi."

Poudaril je besedo "papa", ker je bil takrat opazil, da je oba nekako omrtvičila. Torej tudi njegov oče mora biti nekako zapleten v to žgočo skrivnost. Papa mora imeti nad obema nekakšno tajno moč, ki je on ne pozna, kajti bilo je videti, da jima že samo njegovo ime povzroča strah in neugodje. Tudi tokrat nista odgovorila. Položila sta orožje. Mati je šla spredaj, baron ob njej. Za njima je šel Edgar, toda ne ponižno kakor sluga, temveč trdo, strogo in neizprosno kakor stražar. Nevidno je rožljaj z verigo, ki sta jo stresala, a je ni bilo mogoče raztrgati. Sovraštvo je prekalilo njegovo otroško silo, on, nevednež, je bil močnejši ko obdava, ki jima je skrivnost zvezala roke.

LAZNIVCA

Toda čas je potekal. Baron je imel le še nekaj dni in te je hotel izkoristiti. Upor proti trgovatnosti razdraženega otroka je bil zaman, to sta čutila. Zato sta se odločila za zadnji, najsmotnejši izhod: za beg, da tako vsaj za eno ali dve uri ubežita njegovemu trinoštvu.

"Oddaj ta pisma priporočeno na pošto," je rekla mati Edgarju. Stala sta oba v veži, baron je govoril zunaj s kočijažem.

Nezaupno je prevzel Edgar pismi. Opazil je, da je prej neki sluga materi sporočil neko vest. Ali mogoče skupno pripravljata kaj zoper njega?

Obotavljal se je. "Kje me počakaš?"

"Tukaj."

"Gotovo?"

"Da."

"Pa da mi ne odideš! Ti me boš torej čakala tukaj v veži, dokler se ne vrnem?"

V zavesti svoje premoči je govoril s svojo materjo že zapovedujoče. Od prejšnjega dne se je mnogo izpremenilo.

Nato je vzel pismi in odšel. Pri vratih je naletel na barona. Nagovoril ga je, prvič po dveh dneh.

"Samo ti dve pismi oddam. Moja mama me čaka, da se vrnem. Prosim, ne oddide prej."

Baron se je hitro zrinil mimo. "Da, da, bova že počakala."

Edgar je zdiral na pošto. Moral je čakati. Gospod pred njim je imel ducat dolgočasnih vprašanj. Naposled je mogel narodelo opraviti in je dirjal z odrezki takoj nazaj. Prišel je ravno pravočasno, da je videl, kako sta se njegova mati in baron odpejala s kočijo.

Bil je od jeze. Skoraj bi se bil sklonil in vrgel kamen za njima. Torej sta mu vendarle ušla in s kakšno podlo, ničvredno lažjo! Da njegova mati laže, je vedel že včeraj. A da je mogla

biti tako brez sramu, da je omaloževala javno obljubo, to mu je vzelo zadnje zaupanje vanjo. Vsega tega življenja ni več razumel, odkar je videl, da so besede, za katerimi je slutil resničnost, le barvisti mehurčki, ki so se spuščali in razpočili v nič. Toda kakšna grozna skrivnost mora to biti, ki odrasle ljudi tira tako daleč, da lažejo njemu, otroku, da izginjajo kakor zločinci? V knjigah, ki jih je bral, so ljudje morili in goljufali, da bi si pridobili denarja, moči in kraljestva. Kakšen vzrok pa je bil tu, kaj hočeta ta dva, zakaj se skrivata pred njim, kaj skušata skriti s stoterimi lažmi? Napenjal je svoje močgane. Nejasno je slutil, da je ta skrivnost zapah otroški dobi, da odrasteš in postaneš naposled mož, kadar si jo osvojiš. O, da bi jo ujel! A ni mogel več jasno misliti. Jeza, da sta mu ušla, mu je prežgala in zameglila jasen pogled.

Tekel je ven v gozd in se komaj še rešil v temo, kjer ga ni mogel nihče videti. Tedaj pa je bruhnilo iz njega v potoku vročih solza. "Lažnivca, psa, goljufa, podleža!" moral je besede glasno izkričati, sicer bi ga zadušilo. Jeza, nepotrpežljivost, bes, radovednost, nemoč in izdajstva zadnjih dni, zadrževana v otroškem boju, v namišljeni odraslosti, so razgnala zdaj njegovo srce in se izpremenila v solze. Bil je to poslednji jok njegove otroške dobe, poslednji, najbolj divji jok; zadnjič se je predal, kakor ženska, nasladi solz. V tej uri neukrotljive razjarjenosti je izjokal iz sebe vso, zaupanje, ljubezen, vero, spoštovanje—vso svojo otroškost.

Deček, ki je nato šel nazaj v hotel, je bil nekdo drugi. Bil je hladen in je ravnal premišljeno. Najprej je šel v svojo sobo, si umil skrbno obraz in oči, da bi jima ne privoščil zmagooslavja, ko bi gledala sledi njegovih solza. Nato je pripravil obračun. In čakal je potrpežljivo, brez vsakega nemira.

Ko se je voz z obema ubežnikoma zopet ustavil pred hotelom, je bila veža skoro polna. Nekaj gospodov je igralo šah, drugi so brali časnike, dame so kramljale. Med njimi je mirno sedel otrok, nekoliko blede in s trepetajočimi pogledi. Ko sta zdaj vstopila njegova mati in baron, nekoliko v zadregi, da sta tako nenadno zagledal in hotela že izjecljati pripravljeni izgovor, jima je odkrito in mirno stopil nasproti in rekel izzivalno: "Gospod baron, rad bi vam nekaj povedal."

Baronu je postalo neprijetno. Čutil se je nekako ujetega. "Da, da, pozneje, takoj!"

Toda Edgar je povzdignil glas in rekel jasno ter ostro, da so mogli vsi naokrog to slišati:

"Jaz pa hočem govoriti z vami takoj. Obnašali ste se podlo. Nalagali ste me. Vedeli ste, da moja mama čaka name, a ste..."

"Edgar!" je zakričala mati, ki je čutila na sebi poglede vseh in planila proti njemu.

Otrok pa, videč, da hočeta prekričati njegove besede, je zdaj nenadoma divje zavreščal:

"Povem vam to še enkrat pred vsemi ljudmi. Nesramno ste lagali, in to je grdo, to je klavrno."

Baron je stal blede, ljudje so strmeli, nekateri so se smehljali.

Mati je zgrabila otroka, ki se je tresel od razburjenja: "Pojdi takoj v svojo sobo ali pa te pretepem tu pred vsemi ljudmi," je hripavo jecljala.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

"Koroška znamenja" – znamenja česa?

Ameriške izkušnje: obdeluj in tistega malo znanja, ki ga ima o Koroških saj na nekem mestu v knjigi oz. zapisniku pravi, da bo ob svoji vrnitvi v Ljubljano moral v knjižnico, da preštudira koroško problematiko. Besedilo knjige je razvlečeno, brez preglednosti dejstev in stvarnosti. Zaman bi prizadevni bralec iz vsega poskušal izoblikovati podobo celotni koroške stvarnosti in bistvo koroškega človeka.

Razumljivo, da jih je od Slovencev malo, ki bi ne želeli imeti kvalitetnega dela o koroških rojakih. Tudi sam sem si ga želel, toda vsiljivo opozorjanje na knjigo in tako ceneno drag način le-tega sta mi zbuljala nezaupanje. Iz izkušenj vem, kako malo je našim ustanovam javnega obveščanja mar usoda našega zamejstva. In ker se poročanje le-teh do takrat ni ravno korenito spremenilo, je bila nenadna zavzetost za koroško problematiko toliko bolj nenavadna. Vsiljevala se mi je misel, da je vse skupaj dobičkarstvo, ki hoče sedaj za dosego svojih ciljev izrabiti celo narodno zavest slovenskih ljudi. Zaradi take domneve knjige nisem kupil.

Vzrok za izdajo knjige je dejansko bila domiselnost kroga ljudi, ki so opazili, da so slovenski ljudje naveličani kupovati knjižno proizvodnjo kozmopolitskih senzacij, ideoloških novic, lažne spolne vzgoje ali zaupnih pomenkov. Toda nekaj resnično slovenskega bi se vedno kupili. Pridobitniški duh je zajel tako tudi tiste ustanove narodnega pomena v matični domovini, ki bi jim morala biti skrb za slovenske poglobitve in prvenstvena. Dovolj je, če se spomnimo na RTV Ljubljana.

Že večkrat so ljudje v "Pis-mih bralcev" vpraševali to ustanovo, ali je omogočeno gledanje slovenskega programa tudi našemu zamejstvu. Odgovor je vedno bil, da po mednarodnih določilih v tem pogledu ni mogoče ničesar storiti, dasi v Sloveniji prav naprotno velika območja gledajo italijanski, avstrijski in ogrski program, zlasti italijanska manjšina v Istri, medtem ko slovenska Koroška slovenskemu programu ne more slediti. Toda RTV Ljubljana je nenadoma zgradila v Kopru studio za barvno TV, ki se vidi daleč na italijansko stran. Sedaj je seveda naenkrat pozabila na mednarodna določila.

Toda povrnimo se k zadevi "Koroška znamenja"! V predgovoru knjige izvem, da nam govorijo koroški ljudje sami. Potemtakem je knjiga zapisnik. Zapisnikar pa ji doda še nekaj osebnih popotne kronike

in tistega malo znanja, ki ga ima o Koroških saj na nekem mestu v knjigi oz. zapisniku pravi, da bo ob svoji vrnitvi v Ljubljano moral v knjižnico, da preštudira koroško problematiko. Besedilo knjige je razvlečeno, brez preglednosti dejstev in stvarnosti. Zaman bi prizadevni bralec iz vsega poskušal izoblikovati podobo celotni koroške stvarnosti in bistvo koroškega človeka.

Miselno ohlapnost, ki prepleta zapisnik, nam mogoče najbolje poda tale stavek: "V Bilčovs sva prišla z Egonom zgodaj dopoldne. Bil je čemerren, nasršen (?) dan. Skraja se je napravljalo k dežju, poleg se je ulilo in ni jenjalo do naslednjega dopoldneva." Da boste vedeli Slovenci: tudi dež in naliv je lahko na Koroškem kakor kje drugje.

Takih miselnih natezanj je knjiga-zapisnik preporna. V tem znamenju potekajo pogovori z znanimi in manj znanimi ljudmi; poleg nekaj resnih dejstev se nadaljuje v slogu: Lepo je pri babici. In tako izvem, od kod in kam se je kdo priženil, naštevajo se vnuki in predniki, izvem, da je mali Boris ob rojstvu tehtal 3,65 mopolitskih senzacij, ideoloških novic, lažne spolne vzgoje ali zaupnih pomenkov. Toda nekaj resnično slovenskega bi se vedno kupili. Pridobitniški duh je zajel tako tudi tiste ustanove narodnega pomena v matični domovini, ki bi jim morala biti skrb za slovenske poglobitve in prvenstvena. Dovolj je, če se spomnimo na RTV Ljubljana.

Obisk se najprej začneja v že omenjenem slogu pri Hanzi Ogrisu, gostilničarju in županu v Bilčovsu ter nepričakovano postalemu deželnemu poslancu. Njegova izvolitev je bila čisto naključje, toda s tem si je nadela socialistična stranka na Koroškem demokratično in narodno enakopravno lice. Kandidat je prišel v deželni svet, ker so štirje poslanci zaradi vstopa v vladno odložili svoje poslanske funkcije in ker je bil res nepričakovano za stranko osvojen tudi 20. mandat.

Nato pride na vrsto Mirko Kumer, podžupan v Pliberku, ki pripada Narodnemu svetu. Tudi tu se meša s stvarno vsebino družinska in babičina kronika. Priznati pa je treba dejstvo, da se zapisnikar pogumno loti in izpraša tudi ljudi od Narodnega sveta, ki jih je do sedaj uradna Slovenija imela za ideološke nasprotnike. In izprašal je celo tri duhovnike.

Vse to naj bi dalo knjigi pravi vtis nepristranosti, enakopravnega obravnavanja vseh slovenskih ljudi, torej prave demokratičnosti.

Ampak ne, izpuščen je obisk pri ljudeh Družbe sv. Mohorja, najbolj zaslužne in najbolj častitljive slovenske kulturne ustanove, ne le za Korošce same, ampak za vse Slovence. Kaj je nadebudnega časnikarja pripravilo do tega, da je Družbo spregledal? Samo nevednost? Vendar ne, saj jo govorniki stalno omenjajo, toda nič pohvalnega ne povejo o njej. Ali je zapisnikar izprašal samo ljudi, ki jih je sam izbral? Veliko nam imata povedati nekdanja študenta sedanjí učitelj Florian Lipusch, urednik revije Mladje in Feliks Bister, slikar. Naveličani da so večernišstva in mohorjanskega varuštva in seveda kulturnega delovanja duhovnikov, vse tisto, kar rado sliši marksistično uho. In tako dobimo vtis, zlasti po zaslugi nekaj študentov, da je Mohorjeva prava cokla za svobodni miselní razmah. Čudno je le, da kljub vsemu nezadržno napreduje uspeha in ima med ljudmi najširšo podporo.

Posebno pa ne štejejo hudih besed zaradi visokošolskega doma Korotan na Dunaju, ki je last Mohorjeve, in proti ustanovitelju in graditelju Korotana patru Tomažiču. Tukaj tudi zapisnikar pozabi, da naj bi govorili predvsem koroški ljudje in po starem agit-propovskem besednjaku doda še kaj svojega, o "notranjem osvobajanju", o "družbeni zavesti", "novi platformi", ko se bo jedro manjšine spoprijelo s hujšimi zgodovinskimi kršitlji in zatiralci narodnih in splošnih človeških pravic. Beseda piscu nenadno steče, kot da bi našla svoje vode. Zavedlo bi nas pri vsem, da bi lahko razumeli, da so ti kršitelji in zatiralci narodnih in splošno človekovih pravic velikonomski in nemčurski krogi, toda ne. Naslednji stavek (stran 211, prvi odstavek) nam točno pove, koga ima "pisatelj" v mislih: Mohorjevo ter ustanovitelja in upravnika Korotana. Stavek se namreč glasi: "Dunajska študentska ustaja je svetla zvezda v temačnem koroškem ždenju." S to ustajo je mišljena javna poulična demonstracija članov dunajskega koroškega kluba proti ustanovitelju Korotana in Mohorjevi, zato, da bi prevzeli dom v svoje roke za dvomljive namene. Polastiti se s silo dela in uspehov drugih je pač lažje, kakor da bi sami kaj ustvarili.

Bralec pa se ob koncu sprašuje, ali ne bi lahko ta zapisnik izhajal v podlistku, ker tak tudi je, v časniku ali reviji tak kot je "Tovariš", katerega urednik je pisec knjige. Če pa se je matična domovina s tem hotela oddolžiti skrbi za rojake, ali ne bi lahko bil denar bolj porabljen, če bi knjigo pripravili Korošci sami? In končno se je treba vprašati, koliko časa še bo javni denar trošen za osebni karierizem in koliko časa še bo narodna misel v posesti takega praznega govorenja?

BRALEC IZ SLOVENIJE (KATOLISKI GLAS)

NEW YORK, N.Y. — Daniel Ellsberg, ki je priznal predajo Pentagonove študije z dokumenti časopisju, je tu v razgovoru dejal, da predsednik L. B. Johnson ni varal ameriške javnosti o položaju v Vietnamu in o svojih namerah tam. Nasprotno, Johnson je precej jasno povedal, kakšen je položaj, le poročevalci niso njegovih besedi točno prinesli in pravilno tolmačili.

Johnson ni varal

NEW YORK, N.Y. — Daniel Ellsberg, ki je priznal predajo Pentagonove študije z dokumenti časopisju, je tu v razgovoru dejal, da predsednik L. B. Johnson ni varal ameriške javnosti o položaju v Vietnamu in o svojih namerah tam. Nasprotno, Johnson je precej jasno povedal, kakšen je položaj, le poročevalci niso njegovih besedi točno prinesli in pravilno tolmačili.

Mr. Coy napredoval pri May Co. v Clevelandu

CLEVELAND, O. — Glavno vodstvo May Company je bilo razširjeno z imenovanjem novega predsednika in napredovanjem Francis A. Coyja, predsednika skozi zadnjih 10 let, za načelnika upravnega odbora in glavnega izvršnega uradnika.

Novi predsednik je Denny G. Arvanites, 40 let stari podpredsednik Sanger-Harris Inc., Dallas. Sprememba bo izvedena 2. avgusta, kot je objavil v St. Louisu Stanley J. Goodman, predsednik matične May Co.

Mr. Arvanites je diplomiral l. 1952 na Cornell University in se zaposlil pri Rike's Department Store v Daytonu, Ohio. Tam je napredoval do oddelkovnega prodajnega upravnika. Leta 1964 je prešel k Hengerer's v Buffalo, N.Y., kot upravnik prodajnega oddelka za vse ženske obleke, pa že naslednje leto odšel k Sanger-Harris, kjer je postal oddelkovni prodajni upravnik in podpredsednik družbe.

F. A. Coy je znan socialni delavec, ki kaže veliko razumevanje za potrebe mesta in njegovega kulturnega življenja. Sodeluje pri celi vrsti organizacij in ustanov socialnega, kulturnega, vzgojnega in gospodarskega značaja. Je tudi direktor National City Bank.

Razširitev vodstva May Company je Coy označil za izraz trdne vere družbe v bodočnost

Moški dobijo delo

Izučeni

barvarji dobijo delo. Kličite po 7. uri zvečer 946-8436.

(x)

Ženske dobijo delo

Iščemo snažilko

Iščemo zanesljivo snažilko po dva dni na teden, v Hunting Valley, blizu Chagrin Falls. Mora razumeti angleško. Kličite 241-6434, Mrs. Wolfert.

—(137)

Female Help Wanted

Cleaning woman, part time. Please call Mr. Zare for interview 361-7811.

CERTIFIED CHEMICAL & EQPT. CO.

5366 St. Clair Ave.

(134)

HELP WANTED

HELP WANTED

Overseas

job opportunities

High pay - Travel - Adventure

861-1886

19 Offices Nationally

WORLDWIDE OVERSEAS

SERVICES INC.

2800 Euclid Ave. Suite 225

Cleveland, Ohio 44115

(134)

FEMALE FACTORY PACKERS AND ASSEMBLERS KROMEX CO. KITCHEN WARE PRODUCTS

880 E. 72 St.

South off Shoreway on E. 72 St.

Apply between 7 AM and 11 AM

Monday thru Friday. 4th floor.

Bring Social Security card.

Steady employment.

(134)

Clevelanda. V času njegovega predsedovanja je May Company zrastle od 2 na 7 trgovin.

F. L.

Laird govoril previdno z južnokorejsko vlado

SEOUL, J. Kor. — Med Ameriko in Južno Korejo obstoja posebna varnostna pogodba, ki predvideva letne sestanke, ki naj usmerjajo izvrševanje pogodbe. Letos se je takega sestanka udeležil sam tajnik za narodno obrambo Laird, ki je prejšnja leta pošiljal v Seoul svojega namestnika. To je znamenje, da je hotel Laird povedati vladi v Seoulu nekaj posebnega.

Laird je najprej opozoril vlado v Seoulu, da mora vlada ZDA sedaj sodelovati s Senatom v zadevah zunanje politike in da zato ne more kar v naprej dajati obveznih izjav.

To je Južno Korejo vznemirilo, ker ve, da se Amerika umika iz vzhodne Azije. Razgovori so se vrtili tudi o stanju ameriških čet v Koreji in o stanju korejske domače narodne obrambe. Laird je menda obljubil, da bo podprl korejsko željo, naj ameriška podpora znaša toliko, da bi Koreja lahko imela okoli pol milijona dobro izvežbanih in moderno oboroženih vojakov.

— Osem predsednikov ZDA ni uporabilo veto pravice niti enkrat.

MALI OGLASI

V najem

Oddamo 3 sobe zgoraj, soparna gorkota in plin. Kličite po 6. uri HI 2-7821

(X)

V bližini SV. VIDA

si lahko ogledate 3-sobno stanovanje, s kopalnico, primerno samo za starejšo žensko ali možkega.

Prosim kličite: tel. 361-4139

(134)

Hiša naprodaj

Groveood okolica, dvodružinska hiša, 5-5, aluminijasta obloga, zidana garaža, nobenih agentov. Kličite 531-3757.

(134)

V najem

6-sobno veliko, čisto stanovanje s kopalnico, zgoraj, na 1081 E. 71 St. se odda za \$70. Ogledite se pri Mrs. McCrady ali kličite lastnika 843-8033 po 6. uri zvečer.

—(134)

Apartment for rent

Four nice rooms near St. Vitus Parish. Slovenian, no children.

361-5887

(14,15,16,21,22,23 jul)

V SVETOVIDSKI OKOLICI je naprodaj krasno zidano stanovanjsko poslopje, 4 stanovanja, 2 trgovska prostora. V zelo dobrem stanju. Kličite za ogled.

UNITED BROKERS INC.

631-8500

(134)

Blizu Marije Vnebovzete Dvodružinska hiša, 5 sob spodaj, 3 zgoraj, 2 polni kopalnici, klet, 2 furneze, \$13,900.

Richmond Heights

Zelo lepa zidana ranch hiša, 3 spalnice, podna klet, zidana garaža za 2 avta, 2 kopalnici, 90 x 378 čev. lot. Vodni kanali plačani, veliko sadnih dreves, okrogla pot.

LAURICH REALTY

496 E. 200 St. IV 1-1313

(134)

Kupim

hišo za eno ali dve družini v bližini E. 185 St., in v Euclidu. Kličite 761-4659.

(15,16,23 jul)

Carst Memorials Kraska kamnoseka obrt EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV 15425 Waterloo Rd. 481-2237

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

Kakor je dal vojvoda Antinski v eni noči posekati cel drevored, ki ni ugajal očem Ludovika XIV., tako je dal Bertuccio zasaditi prej golo dvorišče z lepimi topoli, ki so senčili glavno pročelje hiše; in pred to se je razprostirala mesto tlaka, med katerim je že poganjala trava, loka, ki je bila šele napravljena in je tvorila krasno zeleno preprogo, lesketajočo se še od bisernih kapljic vode, s katero so jo polijali neprestano.

Sicer pa so prišla vsa tozadevna navodila od grofa, ki je dal Bertucciu načrt, kateri je natanko določal število in prostor dreves, obliko in velikost loke, ki je imela nadomestovati tlak.

Od te strani torej hiše ni bilo poznati. In celo Bertuccio je zagotavljal, da bi je sredi tega zelenja ne spoznal.

Intendant bi bil imel rad, če bi bil smel izpremeniti tudi nekatere stvari na vrtu. Toda grof mu je kar najstrožje prepovedal izpremeniti tudi najmanjšo malenkost. Bertuccio se je odskočeval za to prepoved s tem, da je prenapolnil s cveticami prednjo sobo, stopnico in okrajek kamina.

Kar je pa zlasti kazalo nenavadno ročnost intendantovo in globoki vpogled gospodarjev v na vodilih, je bilo to, da se je ta hiša, ki je bila dvajset let neobljudena, še pred tremi dnevi pusta in otožna, prepojena z onim dolgočasnim vonjem, ki bi ga imenovali vonj časa, navzela v dveh dneh z izrazom živahnosti in svežosti tudi vonja, ki ga je ljubil njen gospodar. Da, grof je našel ob svojem prihodu urejena celo svoja orožja, knjige in izvrstne slike, v prednji sobah je zagledal svoje najljubše pse in ptice, katerih petje je poslušal tako rad. Kratko, cela hiša je bila, kakor da jo je prebudil iz dolgega spanja udarec čarobne palice, in je bila v svoji živahnosti, svežosti in blesku jednaka onim tako dolgo ljubljanim hišam, v katerih nehotne ostane del naše duše, če nas kaka nesreča prisili, da jih moramo zapustiti.

Sluge so veselo hodili sem ter tja po tem lepem dvorcu: kuharji so donášali v kuhinjo svoje potreščine, kakor da prebivajo vedno v tej hiši, dragi so obljudovali remize, kjer so stale ekvipaže, zaznamovane s številkami in urejene, kakor da je tu njihov prostor že petindvajset let; in v hlevih so konji, stoječi pri jaslih, z rezgetanjem odgovarjali hlapcem, ki so jih nagovali dostojnejše kakor marsikaki sluge svoje gospodarje.

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED

PHYSICIANS

—needed—
G.P.'s - OB - GYN
SURGEONS

Excellent opportunity for solo or group practice. Excellent school system, 22 bed hospital and 50 nursing home. Located in pleasant quiet, safe community.

Contact C. A. Brandli
Administrator

STEVENS COUNTY HOSPITAL
Hugoton, Kansas 67951
(316) 544-2233 (133)

HOUSEHOLD HELP

WOMAN FOR

GENERAL HOUSEWORK

One child. Stay or Go. Full or part time. References required.
Call 344-8818

(133)

Knjižnica je bila zložena v dve omari, ki sta stali ob dveh stenah, in je štela približno dva tisoč zvezkov.

Samo jedni sobi je Bertuccio prizanesel; mimo te sobe, ki je bila v levem kotu prvega nadstropja, so hodili sluge radovedno, Bertuccio boječe.

Točno ob petih se pripelje grof z Alijem pred svojo hišo v Auteuilu. Bertuccio ju je pričakoval pol nestrpno, pol nemirno; upal je, da ga gospod pohvali, in bal se je, da se mu pokaže na čelu oblak.

Monte Cristo gre molče in brez najmanjšega znaka priznanja ali graje čez dvorišče, skozi hišo in vrt.

"Samo ko pride v svojo spalnico, ležečo nasproti zaprti sobi, seže z roko po predalu majhne mizice iz rožnatega lesa, katero je imel že zelo dolgo časa.

"To more biti samo za rokavice," pravi.

"Gotovo, Ekscelenca," odvrne Bertuccio radosten, "odprite in notri najdete rokavice."

Grof najde v sobi vse, kar je mogel pričakovati: stekleničice, smodke, lišp.

"Prav," pravi končno.

In Bertuccio se ves srečen oddalji; tako velik je bil mogočen vpliv tega moža na njegovo okolico.

Točno ob šestih se začuje pred vrati topot konjskih kopit; bil je naš kapitan spahijev, ki je prijezdil na svojem Medeahu.

Monte Cristo ga s smehljajem na ustnicah pričaka na stopnicah.

"Tukaj sem," vsklikne Morrel, "in gotovo prvi; podvzval sem se, da bi bil lahko s vami trenotek še sam. Od Julije in Emanuela vam imam izročiti najlepše poklone. Toda ali veste da je tukaj divno? Prosim vas, grof, ali bodo skrbeli vaši ljudje tudi za mojega konja?"

"Bodite brez skrbi, moj ljubi Maksimilijan."

"Da, za tako žival mora biti človek skrben. Če bi vi vedeli, kako gre, skoro kakor veter!"

"Ej, mislim, da je to konj za pet tisoč frankov," odvrne Monte Cristo z glasom, s kakršnim govori oče s svojim sinom.

"Ali vam je žal?" vpraša Morrel s svojim prijaznim smehljajem.

SPRETNOST GLASBENICA
— Ko jo je v Rimu iznenadil dež, je mlada glasbenica pokrila glavo z violino.

jem.

"Meni žal?" Tega me varuj Bog! "Ne, žal bi mi bilo le, če bi konj ne bil nič vreden."

"Tako dober je, moj ljubi grof, da bi me ne mogel dohajati niti Chateau-Renaud, jeden prvih francoskih poznavalcev, niti gospod Debray, ki jezdi navadno arabce iz ministerstva, in celo konji baronice Danglars, ki preteko v jedni uri lahko šest milj, so ostali za menoj."

"Torej vam slede?" vpraša Monte Cristo.

"Glejte, tukaj so."

Res obstane isti hip pred vrati lahek voz s še kadečima se konjema. Za njim obstaneta dva kavalirja.

Voz se odpre, in takoj skoči Debray s konja, pohiti k vozu in ponudi baronici svojo roko, katero sprejme ta z gesto, ki je ne opazi nihče razun Monte Crista. Grof vidi, kako zdrse v roko gospoda Debraya bel listič, dasi se zgodi to v trenotku in z veliko ročnostjo.

Za svojo soprogo izstopi banikir, blede, kakor da ne zapušča svoje ekvipaže, ampak pogrebni voz.

Gospa Danglars se ozre okoli sebe s pogledom, katerega more razumeti le poznavalec, kakoršen je bil grof. Nato se napoti po stopnicah, zatajivši gesto, katero bi bila napravila, če bi ne bila znala popolnoma obvladati svojega obraza. Nato se obrne k Morrelu.

"Gospod," mu pravi, "da ste moj prijatelj, bi vas vprašala, če prodaste svojega konja."

Na Morrelovih ustnicah zaigra smehljaj, skoro jednak pačenju; obrne se k Monte Cristu, kakor da ga hoče prositi, naj ga reši te zadrege.

Ta ga razume.

"Ah, milostiva," pravi, "zakaj ne vprašate mene?"

"Od vas človek ne sme želiti ničesar, gospod grof, ker mora biti pri tem pretrdno prepričan, da se mu želja izpolni," odvrne baronica. "Zato sem vpraša gospoda Morrela."

Monte Cristo se nasmehne nad tem molkom, ki je kazal tako nenavadno prizanesljivost,

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL. 60434

Since 1914 ...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

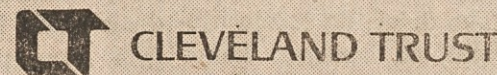

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicius
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

5½% and 5¾% PER YEAR INCOME PASSBOOKS

Keep \$5,000 or more on deposit for multiple maturities of one year and we'll pay you 5½% per year; choose two years and you'll earn 5¾% per year. Daily interest is payable by check each month. Make deposits any time you wish. And qualify for free checking, too.

"Zalibog," pravi grof, "sem priča, da gospod Morrel tega konja ne sme prepustiti nikomur, kajti od tega, da ga obdrži, je odvisna njegova čast."

"Kako vendar to?"

"Stavil je, da Medeaha v šestih mesecih ukroti. Zdaj pač uvidite, milostiva, da ne izgubi stave, če ga proda pred tem časom, ampak da bi se tudi mislilo, da se je zbal. In kapitan spahijev ne sme pripustiti, da bi se govorilo o njem lahko kaj takega, in če gre tudi za to, da ugodi želji lepe žene."

"Zdaj vidite sami, milostiva," pravi Morrel in se obrne s hvaležnim smehljajem k Monte Cristu.

"Sicer se mi pa zdi," pravi Danglars s precej strupenim izrazom, "da imate zadostno število konj, milostiva."

Gospa Danglars ni bila navajena, da bi puščala take napade brez odgovora, in mladi ljudje se zelo čudijo, vide da na besede svojega moža molči in se dela, kakor da jih ni slišala.

Monte Cristo se nasmehne nad tem molkom, ki je kazal tako nenavadno prizanesljivost,

ter pokaže baronici dva nenavadno velika lonca iz kitajskega porcelana, okoli katerih so se ovijale morske rastline.

Baronica se začudi.

"Toda v take lonce bi bilo lahko vsaditi kostanj iz Tuilleries!" pravi. "Kako je bilo vendar mogoče kdaj žgati lonce take velikosti?"

"Ah, madame," pravi Monte Cristo, "tega ne vprašajte naših izdelovalcev lončenih in steklenih predmetov; to je delo druge dobe, izdelek zemeljskih in morskih duhov."

"Na kakšen način? In iz katere dobe sta?"

"Ne vem, toda slišal sem pripovedovati, da je dal zgraditi jeden izmed kitajskih cesarjev peč nalašč zato; v tej peči so ožgali drugega za drugim dvajset takih loncev kakor sta ta dva. Dva sta počila vsled prevelike vročine ognja. Druhih deset so potopili tristo sežnje globoko v morje. Morje, ki je vedelo, kaj zahtevajo od njega, jih je ovilo s svojimi lianami, nametalo na nje koral, jih obdalo s polži in školjkami. Vse to se je v nezasišni globočini v dvesto letih zaklejilo, kajti cesar, ki je hotel napraviti ta poskus, je poginil v neki revoluciji in je zapustil samo zapisnik, iz katerega se je razvidelo, da so te lonce ožgali in potopili v morje. Ko je preteklo dvesto

let, so ta zapisnik našli in pričeli misliti na to, da bi te lonce dvignili. S stroji, pripravljenimi nalašč v ta namen, so se spuščili potapljači na morskno dno v zalivu, kjer so potopili lonce. Od desetih so našli samo še tri, druge so razkropili in razbili valovi. Jaz ljubim te vase, na katerih dnu si predstavljam včasih pošastne, grozne, misteriozne nestvore in v katerih so počivale mirjade rib, ki so se zatekale v nje na begu pred svojimi sovražniki."

Danglars, ki ni bil prijatelj takih znamenitostij, oropa ta čas mehanično nekaj krasnih oranž njihovega cvetja in stopi nato h kaktu, toda ta, ki ni bil tako krotek, ga močno zbode.

Trepetaje si pomane oči, kakor da se je zbudil iz sanj.

"Gospod," pravi Monte Cristo smehljaje, "ne smem se drzniti, opozoriti vas na svoje slike, ki imate sami tako izborne. Toda ti dve Hobbemovi, ta Paul Poterjev, ta Mierisova, ti dve Gerard Dowovi, ta Rafaelova, ta Van-Dyckova, ta Zurbaranova in ti dve Murillovi so vendar vredne, da vam jih poka-

žem."

"Ah," pravi Debray, "to Hobbemovo tukaj pa poznam."

"Res?"

"Da, na ponudbo je bila Muzeju."

"Ki se mi zdi, da še nima nobene," pripomni Monte Cristo malomarno.

"Ne, toda kljub temu so kupčijo odklonili."

"In zakaj?" vpraša Chateau Renaud.

"Ah, vi ste krasen človek! Zato vendar, ker vlada ni dovolj bogata."

"Ah, oprostite," pravi Chateau-Renaud, "že osem let slišim to vsak dan, a ne morem se privaditi tej misli."

"Gospod major Bartolomeo Cavalcanti! Gospod grof Andrea Cavalcanti!" javi Baptistin.

Črna kravata iz atlasa, ki je pravkar zapustila fabrikantove roke, dobro ostržena brada, sive brke, smel pogled in uni-forma, okrašena s tremi zvezdami in petimi križci, vse to je značilo izvrstnega starega vojaka, znanega nam važnega očeta Bartolomeja Cavalcantija.

(Dalje prihodnjič)

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnino. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-5157

BANGLA DESH — SVOBODNA BENGALIJA

Prebivalstvo Vzhodnega Pakistana še vedno sanja o neodvisni Bengaliji, toda trenutno se ne more uspešno upirati vojaški moči redne armade, ki je prišla v Vzhodni Pakistan delat red iz Zahodnega Pakistana. Preplašeni domačini, ki se boje vojaškega nasilja, še vedno beže v sosedno Indijo, četudi je tam že preko 6 milijonov bengalskih beguncev. — Na zgornji sliki vidimo mlade Bengalce, ki se vežbajo za gverilsko vojno, ki je edino še možna proti premoci redne vojske. Spodaj čaka skupina beguncev v taborišču 75 milj od Kalkute na prejem hrane.

